

फकिराचे तत्वज्ञान

प्रा. डॉ. भगवान वाघमारे

फकिराचे

तत्त्वज्ञान

प्रा. डॉ. भगवान वाघमारे

निलंगा, जिल्हा लातूर.

माजी प्रदेशाध्यक्ष, लसाकम, महाराष्ट्र राज्य.

दयाधन पब्लिशर्स ग्रुप, भारत सरकारच्या MSME
मंत्रालया अंतर्गत मान्यताप्राप्त.

नोंदणी क्रमांक MH-12-0001884

फकिराचे तत्त्वज्ञान

© प्रा. डॉ. भगवान वाघमारे

आवृत्ती :- पहिली

प्रकाशक

मस्के अनिता दयाराम

दयाधन पब्लिशर्स ग्रुप, 263, 'अनुदया', अकोला रोड, ग्रामपंचायत कार्यालयाजवळ,
बळसोंड, हिंगोली.

महाराष्ट्र राज्य, (भारत) 431513.

Mob. No. 7276193979 / 9604872233

Email Id: - dayadhanpublishersgroup@gmail.com

Website: - <http://www.dayadhanpublication.com>

मुद्रक

श्रेया प्रिंटरस, 263, 'अनुदया', अकोला रोड, ग्रामपंचायत कार्यालयाजवळ,
बळसोंड, हिंगोली. महाराष्ट्र राज्य, (भारत) 431513.

प्रकाशन दिनांक 11/04/2021 (क्रांतीपिता महात्मा जोतिबा गोविंदराव
फुले यांच्या 194 व्या जयंतीच्या दिनी)

ISBN No. 978-81-951061-0-3

किंमत 51/-

टीप:- प्रस्तुत ग्रंथातील लेखन व पुनर्मुद्रण यांचे सर्व हक्क प्रोफेसर भगवान वाघमारे
यांच्याकडे राखीव आहेत. लेखन संभ्रमित अथवा सदोष झाल्यास / आढळल्यास यासाठी
केवळ लेखकच जबाबदार असतील. ग्रंथातील भाषा, लेखन आणि आशय याविषयी
प्रकाशक किंवा मुद्रक सहमत असतीलच असे नाही.

न्यायाधिकरण:- जिल्हा व सत्र न्यायालय, हिंगोली.

फकिराचे तत्त्वज्ञान

सत्यशोधकी अण्णाभाऊ साठे यांच्या जग प्रसिद्ध फकिरा कादंबरीचे 1959 यावर्षी लिखाण आणि प्रकाशन झाले. महाराष्ट्र राज्य शासनाचा उत्कृष्ट कादंबरीचा पुरस्कार फकिरा या कादंबरीला 1961 साली प्राप्त झाला. भारतीय भाषेबरोबर जागीतिक भाषेत जसे की, जर्मन, पोलीस, रशियन, झेक आणि इतर भाषेत फकिरा प्रकाशित झाली . फकिरा या कादंबरीच्या माध्यमातून अण्णाभाऊ साठे यांनी बदलाचे तत्त्वज्ञान म्हणजेच, Philosophy of change अर्थात चेंजचे तत्त्वज्ञान निर्माण केले आहे.

अण्णाभाऊं साठेचे जीवनच तसे परिवर्तनशील राहिलेले आहे . लहानपणापासून अर्थात कळत्या वयापासून अण्णाभाऊंनी वेगवेगळ्या आघाड्यांवरती प्रत्यक्षपणे काम केलेले आहे म्हणून त्यांच्या जीवनात , विचारात आणि साहित्यकृतीत परिस्थितीच्या रेट्याने सातत्याने बदल घडत गेलेले आहे . हे अण्णाभाऊंच्या एकंदरीत जीवन प्रवासातून तसेच त्यांच्या साहित्य आणि इतर अनेक प्रसंगातून समोर येते.

अण्णाभाऊंच्या बदलाच्या तत्त्वज्ञानाच्या अन्वयार्थाने , बदल म्हणजे चेंज आणि चेंज म्हणजे इतिहास. खरे तर, बाबासाहेबांना चेंज हा शब्द खूप आवडायचा, म्हणून बाबासाहेबांनी चेंज शब्दाचा अर्थ इतिहास (History) असा सांगितलेला आहे. इतिहास घडण्याची-घडविण्याची किंबहुना निर्माणाची प्रक्रिया ही बदलातून अर्थात चेंज (Change) मधून होत असते म्हणून Change means History असेही बाबासाहेब म्हणायचे. मानव मुक्तीचे प्रणेते, भारतीय संविधानाचे शिल्पकार, भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब

प्रा.डॉ. भगवान वाघमारे

M.Sc., Ph.D. FPSI. FBSI

प्रा.डॉ. भगवान वाघमारे एक चिंतनशील व्यक्तिमत्त्व. सत्यशोधनाची आणि सत्य वर्तनाची नाळ घेऊन जगणारे. यांचा पिंड हा चींतेवर काथ्याकूट न करता सातत्याने चिंता वाहण्याचे काम करणारा आहे. एक चिकित्सक, अभ्यासू. मुळात सामाजिक बांधिलकी मानणारे, स्वतःला सामाजिक चळवळीचे अपत्य समजणारे आणि विवेक जपणारे ते वैचारिक डॉक्टर आहेत. भगवान वाघमारे हे मुळातच विज्ञान या विद्याशाखेचे संशोधक, चिकित्सक, मार्गदर्शक असले तरी, त्यांचा पिंड परिवर्तनवादी सामाजिक चळवळीतील कार्यकर्ता, कवी - लेखक, संशोधक, समीक्षक आणि व्याख्याते विचारवंत म्हणून त्यांचा महाराष्ट्रात दबदबा आहेच. विज्ञान विद्याशाखेचे अंतर्गत वनस्पतीशास्त्र या विषयात त्यांनी स्वतःला झोकून देऊन आपली आपल्या विषयातील गुणवत्ता सिद्ध केली आहे. त्याच प्रमाणे परिवर्तनवादी सामाजिक चळवळीतील एक आदर्श म्हणून त्यांचे विचार- विवेक त्याग- समर्पण, दानत, वैचारिक समजुतदारपणा आणि strong academic and social commitment ही त्यांची माणूस म्हणून माणसांच्या मोठेपणाची खूण आहे. ही त्यांच्या चाळीस वर्षांच्या चळवळीतील अस्तित्वाची जाणही आहे.

“समाजाचे देणे म्हणजे आमचे जगणे” मानणारी संघटना म्हणजे क्रांतिवीर लहुजी साळवे कर्मचारी कल्याण महासंघ अर्थात “लसाकम” अस्मितेच्या शोधाची.

परंपरेच्या नकाराची, विषमता विरोधी विद्रोहाची, समता-स्वातंत्र्याच्या मूल्याची, चळवळ “लसाकम” या कर्मचाऱ्यांच्या सामाजिक संघटनेच्या माध्यमातून गेल्या ३२ वर्षांपासून क्रांतिवीर लहुजी, क्रांतिबा फुले, राजर्षी शाहू, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर आणि सत्यशोधकी अण्णाभाऊंची विचारधारा घेऊन “लसाकम” एक अराजकीय चळवळ म्हणून आज परिवर्तनवादी तत्त्वज्ञानाच्या वैचारिक अधिष्ठानावर महाराष्ट्रात जोमाने वाढते आहे. विषम समाजव्यवस्था बदलून स्वातंत्र्य, समता, बंधुता आणि न्याय या मूल्यावर आधारित समताधिष्ठित समाज व्यवस्था निर्माण करण्याचा प्रयत्न म्हणजे शोषणमुक्त समाज व्यवस्था निर्माण करण्याचे स्वप्न घेऊन वाढते आहे.

शिस्त! सेवा!! त्याग!!! हे लसाकमचे ब्रिद आणि क्रांतिवीर लहुजी, क्रांतिबा फुले, राजर्षी शाहू, डॉ.बाबासाहेब - सत्यशोधकी अण्णाभाऊंची विचारधारा हीच लसाकम ची अर्थात आमची निष्ठा आणि प्रेरणा होय. समग्र परिवर्तनासाठी लढणाऱ्या संघटनेचे प्राध्यापक डॉक्टर भगवान वाघमारे हे कृतीशील शिलेदार कालही होते आणि आजही आहेत. चळवळी आणि समाजाने विश्वासाने टाकलेली जबाबदारी आपण समाजाचे “Brain” अर्थात “मेंदू” म्हणून स्वीकारावे. आपल्या सतत काम करण्याच्या निष्ठेतून अमुलाग्र बदलाची “लसाकम” ही परिवर्तनवादी चळवळ वाढावी. एक नवा “आयाम” निर्माण व्हावा त्यासाठी ते सातत्याने प्रयत्नशील असतात. परिवर्तनवादी आणि रचनात्मक कार्याला गतिमान करण्यासाठी वाचन, मनन आणि चिंतन करावेचं लागते यावरचं त्यांचा विश्वास आहे. म्हणून डॉक्टर भगवान वाघमारे हे वाचन, मनन, चिंतन आणि त्यातून नवनिर्मिती करणारे विचारवंत कार्यकर्ते म्हणून त्यांची महाराष्ट्रात ओळख आहे.

Dayadhan Publishers Group

263, Anudaya, Akola Road, Near Gram Panchayat Office,
Balsond, Hingoli Maharashtra State (India)

7276193979

www.dayadhanpublication.com

ISBN : 978-81-951061-0-3